

Sygn. akt II PK 165/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa P.T.
przeciwko Urzędowi Gminy C.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 czerwca 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 26 marca 2018 r., sygn. akt VII Pa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w P. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego [...] w P. z dnia 22 listopada 2017 r. w ten sposób, że oddalił powództwo P.T. przeciwko Urzędowi Gminy C. o odszkodowanie.

Sąd Rejonowy nie stwierdził, aby w rozpoznawanej sprawie doszło do pogwałcenia podstawowych obowiązków powoda jako pracownika, które można by zakwalifikować jako ciężkie. Nie stwierdził również, aby doszło do ciężkiego naruszenia przez powoda porządku i dyscypliny pracy. Uznał bowiem, że zarzuty pracodawcy dotyczyły czynności, które nie należały do obowiązków powoda oraz, że nakaz zgłaszania absencji innych pracowników nie został nigdzie sformułowany jako obowiązek zastępcy komendanta. Tym samym wobec niestwierdzenia

ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, Sąd Rejonowy uznał złożone przez pozwanego dnia 14 września 2015 r. oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia za nieuzasadnione. Powództwo o zasądzenie odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę zasługiwało zatem jego zdaniem na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji dokonał błędnej oceny materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego. Jego zdaniem materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwolił na przypisanie powodowi ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, które uzasadnia rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Pozwany wykazał, że działania powoda polegające na niepoinformowaniu wójta gminy o nieobecności w pracy pracownika zatrudnionego od 20 lipca 2015 r., który zgodnie z wcześniejszym grafikiem powinien pełnić dyżur w budynku urzędu gminy oraz akceptowanie nieusprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy i zastępowanie go przez innych pracowników w sposób niezgodny z przyjętym porządkiem pracy, spełniają dyspozycję art. 52 § 1 pkt 1 k.p. W ocenie Sądu Okręgowego powód zastępując przebywającego na urlopie wypoczynkowym komendanta był odpowiedzialny za prawidłowość ustalania i rozliczania czasu pracy. Zdaniem Sądu Okręgowego zachowanie powoda było bezprawne, zagrażało uzasadnionemu interesowi pracodawcy, który ma prawo oczekiwać od pracownika należytego wykonywania obowiązków pracowniczych i tym samym uzasadniało rozwiązanie z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt. 1 k.p.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów prawa materialnego i procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy: art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w zw. z art. 100 § 2 pkt 4 k.p., art. 52 § 1 pkt 1 k.p. w zw. z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych, art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie do rozpoznania niniejszej skargi z uwagi na jej oczywistą zasadność. Jego zdaniem Sąd drugiej instancji wyciągnął wnioski w oparciu nie o ustalony precyzyjnie stan faktyczny, ale w oparciu o przypuszczenia, nie znajdujące odzwierciedlenia w materiale dowodowym. Tym samym uznać należy, iż orzeczenie takie jako oparte na błędnych przesłankach winno zostać

uchylone, a niniejsza skarga kasacyjna winna zostać uznana za oczywiście uzasadnioną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jest chybiony. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Wskazać należy, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi polemikę z dokonanymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów. Zdaniem skarżącego "Sąd II instancji nie przeprowadził uzupełniającego postępowania dowodowego w tym zakresie - przesłuchania świadków - i przyjął zgoła odmienny pogląd, którego nie można

wywnioskować i oprzeć jedynie na zeznaniu pozwanego i jednego świadka (skądinąd pracownika pozwanego), tym bardziej, iż twierdzenia wyrażone przez pozwanego i tegoż świadka nie znajdują pokrycia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym przed Sądem I instancji — zeznaniach trzech innych świadków, przesłuchaniu powoda i dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy". Skarżący wskazał również, że "Sąd II instancji oparł się jedynie na zeznaniach pozwanego i świadka będącego pracownikiem pozwanego, zupełnie ignorując stan faktyczny wskazujący właśnie na dbałość powoda o zapewnienia nienaruszenia interesów pracodawcy". Tymczasem zauważyć należy, że skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącego z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Nadto wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c.. Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2015 r., I UK 212/14, Legalis nr 1186765). Skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem

przedsądu a późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniem wynikającym z tego przepisu, a także wobec związania ustaleniami stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżony wyrok (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2014 r., II UK 20/14, Legalis nr 1385231; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 r., I PK 246/13, Legalis nr 1169331).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.